

**Bruselj, 11. februar 2026
(OR. en)**

**5733/1/26
REV 1**

**ECOFIN 90
UEM 46
INDEF 54
ECB
*EIB***

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	PRIPOROČILO SVETA o dovoljenju Avstriji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

PRIPOROČILO SVETA

o dovoljenju Avstriji za odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263 (aktivacija nacionalne odstopne klavzule)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121 Pogodbe,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1466/97¹ in zlasti člena 26 Uredbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

¹ UL L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Osrednji elementi prenovljenega okvira ekonomskega upravljanja EU so Uredba (EU) 2024/1263 Evropskega parlamenta in Sveta o učinkovitem usklajevanju ekonomskih politik in večstranskem proračunskem nadzoru, spremenjena Uredba (ES) št. 1467/97 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem² in spremenjena Direktiva Sveta 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic³. Cilj okvira je z reformami in naložbami spodbujati zdrave in vzdržne javne finance ter trajnostno in vključujočo rast in odpornost, poleg tega pa preprečiti čezmerni javnofinančni primanjkljaj. Okvir spodbuja nacionalno odgovornost, zaznamuje pa ga njegova srednjeročna usmerjenost v povezavi z učinkovitim in doslednim izvrševanjem pravil.
- (2) Najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v priporočilu Sveta v skladu s členom 17(1), členom 19 ali členom 20 Uredbe (EU) 2024/1263, so enotna operativna referenca za letni fiskalni nadzor vsake države članice in so v središču novega okvira ekonomskega upravljanja. Z najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v navedenem priporočilu Sveta, se uvede proračunska omejitev za štiri- ali petletno obdobje, temelječe na štiriletnem prilagoditvenem obdobju, ki pa se lahko podaljša za največ tri leta.

² Uredba Sveta (ES) št. 1467/97 z dne 7. julija 1997 o pospešitvi in razjasnitvi izvajanja postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem (UL L 209, 2.8.1997, str. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>).

³ Direktiva Sveta 2011/85/EU z dne 8. novembra 2011 o zahtevah v zvezi s proračunskimi okviri držav članic (UL L 306, 23.11.2011, str. 41, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/2024-04-30>).

- (3) Okvir zagotavlja prožnost pri uporabi pravil v primeru izjemnih okoliščin, ki so zunaj nadzora držav članic in ki močno vplivajo na javne finance, v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2024/1263. V takem primeru lahko Svet na zahtevo države članice in na priporočilo Komisije, ki temelji na njeni analizi, v štirih tednih od priporočila Komisije sprejme priporočilo, ki državi članici dovoljuje odstopanje od njenih najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, kadar (i) izjemne okoliščine, ki so zunaj njenega nadzora, (ii) močno vplivajo na njene javne finance in (iii) pod pogojem, da tako odstopanje srednjeročno ne ogrozi fiskalne vzdržnosti. Svet mora tako odstopanje časovno omejiti.
- (4) Voditelji in voditeljice držav ali vlad so se na srečanju v Versaillesu 10. in 11. marca 2022 zavezali, da bodo zaradi vojaške agresije Rusije proti Ukrajini okrepili evropske obrambne zmogljivosti. Ti cilji so bili ponovno izraženi v strateškem kompasu za varnost in obrambo. Evropski svet je v svojih sklepih o evropski obrambi z dne 6. marca 2025 pozdravil namero Komisije, da kot takojšen ukrep priporoči usklajeno aktivacijo nacionalne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast.

- (5) Komisija je v sporočilu z dne 19. marca 2025⁴ vse države članice pozvala, naj usklajeno izkoristijo prožnost, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula, da bi čim bolj povečale učinek na obrambne zmogljivosti EU. Cilj te prožnosti je omogočiti prehod na višje ravni odhodkov za obrambo, pod pogojem, da s tem srednjeročno ni ogrožena fiskalna vzdržnost. V navedenem sporočilu je opisano, da bi aktivacija nacionalne odstopne klavzule državam članicam dovolila odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet pri potrjevanju srednjeročnih fiskalno-strukturnih načrtov ali določanju korektivnih poti v okviru postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem, če je to odstopanje utemeljeno s povečanjem odhodkov za obrambo glede na referenčno leto in če letni presežek do vključno leta 2028 ne bo presegel 1,5 % BDP. Povečanja nad tem zneskom bi bila predmet običajnih ocen skladnosti. Takšna zgornja meja je potrebna, da se zagotovi, da ne bo ogrožena fiskalna vzdržnost, hkrati pa vsem državam članicam omogoči, da pri prehodu na višjo raven odhodkov za obrambo izkoristijo to prožnost. Natančni zneski bodo določeni, ko bodo na voljo podatki o realizaciji, da se zagotovi, da se bo dodatna prožnost uporabljala samo za predvideni namen.

⁴ Sporočilo Komisije (C(2025) 2000 final) z dne 19. marca 2025.

- (6) V priporočilu Sveta z dne 8. julija 2025⁵ je bila potrjena pot gibanja očiščenih odhodkov Avstrije. Poleg tega je bila v priporočilu Sveta na podlagi člena 126(7), sprejetem istega dne⁶, določena korektivna pot Avstrije za odpravo čezmernega primanjkljaja z enakimi letnimi in kumulativnimi najvišjimi stopnjami rasti očiščenih odhodkov. Prožnost, ki jo zagotavlja nacionalna odstopna klavzula, se bo upoštevala tudi pri izvajanju postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem in pri ocenjevanju, ali je Avstrija sprejela učinkovite ukrepe. Zato se do leta 2028 korektivna pot gibanja očiščenih odhodkov, določena v priporočilu Sveta na podlagi člena 126(7) z dne 8. julija 2025, dopolnjuje s prožnostjo, ki jo omogoča povečanje odhodkov za obrambo⁷ na podlagi nacionalne odstopne klavzule.
- (7) Avstrija je 11. decembra 2025 Svetu in Komisiji predložila zahtevo za aktivacijo nacionalne odstopne klavzule.
- (8) Avstrija v svoji zahtevi navaja, da sta v razmerah povečanih geopolitičnih napetosti nadaljevanje vojne agresije Rusije proti Ukrajini in njena grožnja evropski varnosti eksistencialni izziv za Unijo, zaradi katerega je potrebno znatno povečanje odhodkov za obrambo. To je izjemna okoliščina, ki je zunaj nadzora posamezne države članice. Avstrija zlasti izpostavlja nakup vojaške opreme v letu 2025 glede na slabšanje geopolitičnih razmer skozi vse leto. Glede na navedeno Avstrija zahteva aktivacijo nacionalne odstopne klavzule za obdobje od 2025 do 2028 – v skladu z drugimi državami članicami, za katere je Svet že aktiviral nacionalno odstopno klavzulo za obrambo.

⁵ Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 o potrditvi nacionalnega srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta Avstrije (UL C, C/2025/3958, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3958/oj>).

⁶ Priporočilo Sveta z dne 8. julija 2025 za odpravo čezmernega primanjkljaja v Avstriji. Dokumenti glede postopka v zvezi s čezmernim primanjkljajem za Avstrijo so na voljo na spletni strani: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-governance-framework/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/austria_en.

⁷ Nacionalno financirani odhodki za obrambo, kot so opredeljeni v klasifikaciji izdatkov države po funkcijah (COFOG-02).

- (9) Avstrija v svoji zahtevi sporoča podatke o skupnih odhodkih za obrambo do leta 2026 (tabela 1). Poleg tega namerava svoje dolgoročne obrambne zmogljivosti zaščititi tudi po letu 2026. Zato povečanje odhodkov za obrambo močno vpliva na njene javne finance.

Tabela 1: Skupni odhodki za obrambo v Avstriji

	2021 a	2022 a	2023 a	2024 a	2025 b	2026 b
Skupni odhodki sektorja država za obrambo (v % BDP)	0,6	0,6	0,6	0,7	0,8	1,0

Vir: a: Eurostat; b: informacije, ki jih je Svetu in Komisiji predložila Avstrija.

- (10) Avstrija ocenjuje, da povečanje skupnih odhodkov za obrambo kot deleža BDP od leta 2021 do leta 2025 znaša približno 0,2 odstotne točke ter torej prispeva k poslabšanju javnofinančnega salda in povečanju javnega dolga.

- (11) Če vse drugo ostane nespremenjeno, bo povečanje odhodkov v obdobju, ki ga zajema nacionalna odstopna klavzula, do konca tega obdobja povzročilo višji javni dolg in višji primanjkljaj. Okvirne projekcije Komisije ob predpostavki linearnega celotnega povečanja javnofinančnih odhodkov, ki ga dovoljuje to priporočilo, do leta 2028 kažejo, da bi bil v letu 2028 delež primanjkljaja oziroma delež javnega dolga v BDP za 1,2 odstotne točke oziroma 1,7 odstotne točke višji, kot če bi očiščeni odhodki rasli v skladu s potjo gibanja, določeno v Priporočilu Sveta C/2025/3958. Zato bi bila po obdobju aktivacije nacionalne odstopne klavzule verjetno potrebna dodatna fiskalna prilagoditev, da bi se izpolnile zahteve fiskalnega okvira, vključno z zagotovitvijo, da se začne delež dolga dovolj verjetno zmanjševati ali se še naprej dovolj verjetno zmanjšuje ali da srednjeročno ostane na preudarni ravni pod 60 % BDP ter da primanjkljaj ostane na 3 % BDP ali se zmanjša pod 3 % BDP in srednjeročno ohrani pod to referenčno vrednostjo. Avstrija priznava, da bodo v prihodnje zaradi strukturno višjih odhodkov za obrambo morda potrebne politike, s katerimi se bosta srednjeročno ohranila fiskalna vzdržnost in skladnost s fiskalnimi pravili. Omejeno napovedano povišanje ravni primanjkljaja in dolga kot posledica nacionalne odstopne klavzule skupaj z zavezo Avstrije, da bo v naslednjem načrtu izvedla potrebno prilagoditev, da bi se izpolnile vse zahteve fiskalnega okvira, zagotavlja, da se srednjeročno ohrani fiskalna vzdržnost.

- (12) Podatke o odhodkih sektorja država za obrambo zbirajo in objavljajo nacionalni statistični organi in Eurostat v skladu z mednarodno klasifikacijo funkcij države (COFOG)⁸ v okviru Evropskega sistema nacionalnih računov (ESR 2010)⁹. Ti podatki so ustrezni za ocenjevanje, kako odhodki za obrambo vplivajo na javnofinančni primanjkljaj, dolg in očiščene odhodke ter povezane koncepte. Eurostat v tesnem sodelovanju z nacionalnimi statističnimi organi vzpostavlja postopek zbiranja podatkov. Slednjega je treba uskladiti z zahtevami glede poročanja iz Uredbe Sveta (EU) št. 479/2009¹⁰.
- (13) Poleg tega je lahko za nekatere pogodbe za vojaško opremo, podpisane v obdobju aktivacije nacionalne odstopne klavzule, dobava izvedena kasneje, kar na javne finance vpliva šele po obdobju aktivacije klavzule. V ta namen bi se morala prožnost, zagotovljena v okviru nacionalne odstopne klavzule, uporabljati tudi za odhodke za obrambo, povezane s tako poznejšo dobavo, pod pogojem, da so bile ustrezne pogodbe podpisane v obdobju aktivacije klavzule in da ti zapozneli odhodki za obrambo ostanejo v okviru zgoraj navedene skupne zgornje meje.

⁸ Manual on sources and methods for the compilation of COFOG statistics – Classification of the Functions of Government (COFOG) – 2019 edition (Priročnik o virih in metodah za zbiranje statističnih podatkov COFOG – Klasifikacija izdatkov države po funkcijah (COFOG) – izdaja iz leta 2019).

⁹ Uredba (EU) št. 549/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o Evropskem sistemu nacionalnih in regionalnih računov v Evropski uniji (UL L 174, 26.6.2013, str. 1).

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 479/2009 z dne 25. maja 2009 o uporabi Protokola o postopku v zvezi s čezmernim primanjkljajem, ki je priloga k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti (UL L 145, 10.6.2009, str. 1).

- (14) Odhodki, financirani s posojili, zagotovljenimi na podlagi Uredbe Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo obrambne industrije¹¹, bi bili samodejno upravičeni do zgoraj navedene prožnosti. V ta namen bi države članice Eurostatu poročale o vseh odhodkih, povezanih z obrambo, nastalih v okviru instrumenta SAFE v kategorijah „obrambni proizvodi“ in „drugi proizvodi za obrambne namene“, kot so opredeljeni v Uredbi (EU) 2025/1106.
- (15) To priporočilo ne spreminja opredelitev javnofinančnega primanjkljaja, dolga in očiščenih odhodkov ter povezanih konceptov. Avstrija mora podatke na podlagi teh konceptov zbirati in sporočati v skladu z Uredbo (EU) 2024/1263, Uredbo Sveta (ES) št. 479/2009 in Uredbo (EU) št. 549/2013 –

¹¹ Uredba Sveta (EU) 2025/1106 z dne 27. maja 2025 o vzpostavitvi instrumenta za varnostne ukrepe za Evropo (SAFE) s krepitvijo evropske obrambne industrije (UL L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

PRIPOROČA:

1. V obdobju 2025–2028 se Avstriji dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v Priporočilu Sveta C/2025/3958, in njihovo preseganje, če očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, ne presegajo:
 - (i) povečanja odhodkov za obrambo kot odstotka BDP od leta 2021;
 - (ii) pod pogojem, da odstopanje, ki presega najvišje stopnje rasti očiščenih odhodkov, ne presega 1,5 % BDP.
2. V letih po letu 2028 se Avstriji še vedno dovoli odstopanje od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot so določene v priporočilu Sveta v skladu s členom 17, 19 ali 20 Uredbe (EU) 2024/1263, in njihovo preseganje, če so očiščeni odhodki, ki presegajo te najvišje stopnje rasti, povezani z dobavo vojaške opreme, za katero so bile pogodbe sklenjene pred koncem leta 2028, in ostanejo v okviru zgoraj navedene skupne zgornje meje.
3. V skladu s členom 22(7) Uredbe (EU) 2024/1263 se odstopanja od najvišjih stopenj rasti očiščenih odhodkov, kot jih je določil Svet, dovoljena s tem priporočilom, na kontrolnem računu Avstrije ne bodo beležila kot obremenitve.

4. Za zagotovitev pravilnega evidentiranja dodatnih odhodkov mora Avstrija vključiti dejanske in načrtovane podatke o skupnih odhodkih za obrambo (oddelek 02 COFOG), tudi o naložbah v obrambo (oddelek 02 P.51 COFOG), in kakršnih koli odhodkih, financiranih s posojili SAFE, ki niso zajeta v COFOG-02:
- a) za leta $T - 4$, $T - 3$, $T - 2$ in $T - 1$ (pri čemer je leto T tekoče leto) v poročanje Komisiji (Eurostatu) v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 479/2009;
 - b) za leta 2021 do vključno leta T (tekoče leto) v nacionalne srednjeročne fiskalno-strukturne načrte in letna poročila o napredku v skladu s členom 11(1) in členom 15 ter členom 21(1) Uredbe (EU) 2024/1263;
 - c) za leti T (tekoče leto) in $T + 1$ v osnutka proračunskih načrtov v skladu z Uredbo (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹².

To priporočilo je naslovljeno na Avstrijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik/predsednica

¹² Uredba (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo (UL L 140, 27.5.2013, str. 1).